

Arbeid for alle – vi krever en dag å leve med og en lønn å leve av

Tiden er moden for en miljø-, likestilling- og velferdsreform. Da åtte timers arbeidsdag ble innført i 1919 var dette en arbeidsdag som i all hovedsak var tilpasset menn. Kvinner som hadde, og har størst arbeidsbyrde i hjemmet forble dobbeltarbeidende. Selv med den halvtimes reduksjonen i arbeidstid som kom i 1987, ser vi dette fremdeles: kvinner jobber mest ufrivillig deltid og de har høyest sykefravær. I realiteten jobber kvinner seks timers arbeidsdager i dagens Norge. Med den konsekvensen at de blir tapere på lønn og pensjon.

Arbeidsfolk i Norge skaper stadig mer verdi gjennom sitt arbeid. Norge ligger på toppen i både BNP per innbygger og personlig konsum per innbygger, og forbruket øker. Dersom vi skal bremse klimaendringene og redde miljøet må vårt forbruk ned. En reduksjon i arbeidstid vil gi en nødvendig reduksjon i forbruk, men også gi økt fritid og frihet til norske arbeidstakere. Til tross for dette er det nesten femten år siden økningen i verdiskaping ble tatt ut i økt fritid, da den femte ferieuken ble vedtatt i 2000.

For Fagbevegelsen er normalarbeidsdagen et viktig prinsipp for arbeidstidsregulering. En regulert normalarbeidsdag sikrer at det blir gitt lønnsmessig kompensasjon for ubekvem arbeidstid i de tjenester det er behov for arbeidskraft på ulike tider av døgnet. Vi ønsker en streng lovregulering av hvilke typer arbeid som kan utføres på ubekvemme tidspunkt. Forsvar av normalarbeidsdagen betyr å sikre et godt lov- og avtaleverk, der fagbevegelsen skal ha avgjørende medvirkning.

Vi vil på sikt ha en kortere normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon. Målet er 6-timers normalarbeidsdag/30-timers uke, med full lønnskompensasjon.

Fagorganisering og faglige rettigheter er grunnpilaren for et velfungerende og godt arbeidsliv. Vi vil forsvare og videreutvikle det kollektive avtalesystemet som stadig er under press fra arbeidsgiverne. Vi vil forsterke tariffavtalenes betydning for faglige rettigheter og lønns- og arbeidsvilkår. Ved at fagbevegelsen prioriterer å bruke en del av «rammen» til fritid isteden for penger i tariffoppgjørene i tiden som kommer, for eksempel med en halv time om gangen, kan sekstimersdagen bli realitet. Dette må ikke hindre at de lavest lønte får hevet lønnen sin.

En 6-timersdag vil gi mer tid til omsorg. Det vil være et frigjøringsprosjekt, det vil innebære mer enn likestilling. 6-timersdagen vil hjelpe sterkt pressede småbarnsfamilier, så begge kan være i full jobb. Det vil gi et kvalitativt bedre liv for slitne voksne, som har foreldre eller andre nærstående som trenger omsorg.

Kravet om sekstimersdag er et offensivt mottrekk mot dagens angrep på Arbeidsmiljøloven. Vi forsvare den, men vårt mål strekker seg lenger enn som så, vi kan ikke bare slåss defensivt. Vi vil videre, og da er sekstimersdagen nettopp det offensive argumentet som høyresida mangler gode motsvar til. Vi glemmer selvfølgelig ikke kravet om forbud mot innleie, retten til hel og fast stilling også videre - sekstimersdagen er en del av løsningen

Oslo og Akershus Handel og kontor mener ikke at omlegging til seks timers dag kan skje fra en dag til en annen. Men om den innføres steg for steg, med en halvtimes reduksjon av gangen, er det helt realistisk å få til. Vi må forte oss sakte og ha realistiske delmål i kampen for sekstimersdagen. Vi må ha en langsiktig plan inn i tariffoppgjørene.

Sekstimersdagen må løftes frem som et viktig skritt mot økt velferd for norske arbeidere og en nødvendighet for bremse klimaendringene. Det må pekes på viktigheten av kortere arbeidstid for å fjerne ufrivillig deltid og redusere sykefraværet, særlig blant kvinner.

Innføring av sekstimers normalarbeidsdag vil være en miljøreform, likestillingsreform og velferdsreform. Det vil gi norske arbeidere mer fritid og det peker mot en annen økonomisk politikk.

Innsendt av Jocke Fjeldstad

Forslag til uttalelse fra årsmøtet.

En rettferdig bostøtteordning for uføre

Oslo og Akershus Handel og Kontor tar avstand fra at mange uføre har blitt fratatt bostøtte. De fleste av våre medlemmer har lav lønn, og er avhengig av inntekt i tillegg til uføretrygd om de skulle bli uføre.

Urettferdige inntektsgrenser er en direkte forverring, som det ble advart mot under behandlingen av uførereformen. Unge uføre har falt helt ut av bostøtteordningen. Om man legger til grunn minstestytelsen for en enslig ung ufør vil vedkommende ikke lenger ha krav på bostøtte. Inntekten i ny uføretrygdordning er per dato for enslige unge uføre brutto på 269 396 kroner. Det er svært uheldig at uførereformen rammer unge uføre spesielt hardt. Mange unge uføre vil være av helt avhengig av bostøtte for å kunne betjene en husleie.

Et enstemmig Storting lovte at de uføre ikke skulle komme dårligere ut som følge av uførereformen. Vi minner spesielt om at Fremskrittspartiet la inn en merknad om at *«endringer i skatteregler ikke må ramme løpende ytelser og effekten for den uføretrygdede må bli den samme»*, og at de ville *«komme tilbake til dette spørsmålet om det skulle oppstå utilsiktede virkninger»*. Disse løftene blir brutt villig vekk.

Å stenge mange uføre ute fra bostøtten strider også med målsettingen om at flere funksjonshemmede skal kunne eie egen bolig. Kombinasjonen av startlån og bostøtte er den muligheten de med vedvarende lav inntekt har til å kunne kjøpe seg bolig.

Vi krever en permanent bostøtteordning med hevet inntektsgrense for alle uføretrygdede. Det må spesielt sikres at unge uføre kommer inn under ordningen. De som mottar bostøtte må få kompensasjon for alle kutt som har skjedd etter 2009.

Forslagsstiller: Bjørn Tore Egeberg

Velferdsstaten er i dag under press fra flere hold

Den sittende regjeringen sier klart og tydelig i sin regjeringserklæring at «Regjeringen mener i utgangspunktet at produksjon av velferdstjenester skiller seg lite fra andre tjenester.» Gjennom endring av regelverket for helseforetakene, gjennom nye regler for anbudsutsettelse i offentlig sektor, gjennom tiltak i statsbudsjettene, inviterer de multinasjonale selskaper inn i velferdsstaten. De legger alt til rette for «velferdsprofitørene».

Velferdsstaten blir også angrepet fra de såkalte internasjonale frihandelsforhandlingene, forhandlingene om handel med tjenester. Selv om regjeringen forsøker å tåkelegge hva som egentlig foregår i forhandlingene om TISA-avtalen, er vi langt fra overbevist om at helse- og velferdstjenester ikke vil bli omfattet av denne. Vi tror ikke på at en regjering som er så privatiseringsivrig plutselig vil innta et annet standpunkt i de forhandlingene som nå foregår i hemmelighet. Derfor engasjerer vi oss sammen med andre gode krefter i det arbeidet som nå foregår for å sette søkelys på TISA og TTIP, få de norske posisjonene opp på bordet slik at de kan bli gjenstand for offentlig debatt. Derfor er det viktig at LO-kongressen også tar diskusjonen om TISA-avtalen.

Gjennom EU-direktivet fra 2014 om offentlige anbud, har helse- og sosialtjenester blitt inkludert i de tjenester som styres av direktivet. Regjeringen er nesten ferdig med å tilpasse dette direktivet til norsk lov, og benytter selvsagt sjansen til å bruke direktivet for å åpne velferdstjenestene ytterligere for privatisering. De som nå særlig står utsatt til, er de ideelle aktørene i velferdsstaten; organisasjoner som Kirkens Bymisjon, Frelsesarmeen og andre. De skal nå tvinges til å konkurrere på samme vilkår som de kommersielle aktørene, og NHO har allerede signalisert at alle forsøk på å skjerme de ideelle vil møtes med å bringe saken inn for ESA, som, som dere sikkert vet, er de som passer på at Norge overholder EØS-avtalen.

At vi gjennom EØS-avtalen så klart bindes til et system som truer den måten vi historisk har organisert velferdstjenestene på, er god grunn til å ønske seg ut av hele avtalen.

Det er noe grunnleggende dypt udemokratisk med måten EU-direktivene og EØS-avtalen blir brukt på. Vi har en hundreårig historie med en velferdsstat hvor det offentlige står for ryggraden i tjenestene, mens frivillige, ideelle organisasjoner fungerer som et supplement. Samspillet har bidratt til god tjenesteutvikling. Fagfeltet har vært åpent. Profitt og forretningshemmeligheter har ikke fått styre.

EU-direktivene og EØS-avtalen og sier at vi ikke lenger kan gjøre det på denne måten. For det har avgjørelser i EU-domstolen bestemt. Politikk blir omgjort til juss, og EØS-avtalen brukes som et redskap for å gjennomføre arbeiderfiendtlig politikk.

Innsendt av Jikke Fjeldstad